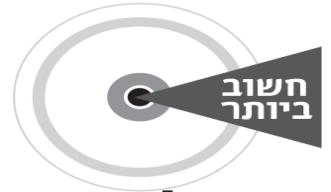

בעימת עונשין

מבית "הסניגור" יום חמישי 9 במרץ 2017 || גיליון 835

מערכת הסניגור:

פרופ' קנת מן ירון לבנשטיין, עו"ד	עורכים ראשיים
יעל לוי פרי, עו"ד	עורכת
ד"ר ענת הורוויץ ד"ר אלקנה לייסט	צוות עריכה ס. ציבורית
משפט משווה וחקיקה עו"ד ישי שרון עו"ד שרית יעקובוביץ-פז עו"ד רגינה דסקל	נוער בי"ד צבאיים
ד"ר יואב ספיר ד"ר חגית לרנאו פרופ' דוד ליבאי פרופ' מרדכי קרמניצר פרופ' יורם שחר פרופ' עמנואל גרוס פרופ' רות קנאי פרופ' דן ביין ד"ר לימור זר-גוטמן ד"ר שחר אלדר	יועצים

העליון – על זכות האסיר לתרום איברים כהזדמנות לכפרה על מעשיו

השופט: ע' ברון
המבקש: דניאל מעוז, בעצמו
למדינה: עו"ד ה ערן

ביחס לנוהל עצמו, קבע בית המשפט העליון כי כעולה מהוראת ס' 5.6, אסירים אינם רשאים לתרום איברים כלל, ורק במקרים חריגים, בהן תתבקש תרומת איבר לקרוב משפחה ממדרגה ראשונה, תיבחן הבקשה.

בפני בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית משפט לעניינים מנהליים מרכז-לוד במסגרתה נדחתה עתירת המבקש כנגד סירוב שב"ס לאפשר לו להיבדק לצורך תרומת כליה, שלא לאדם מסוים.

מבלי לגרוע מן האמור הוסיף בית המשפט העליון כי: **"דומה שהנוהל מעורר שאלות במישורים שונים, הן מתחום כבוד האדם והאוטונומיה שלו על גופו, לנוכח רצונו ליתן איבר מאיברי גופו לאחר, יהיה מי שיהיה; הן מתחום הצדק הפלילי, בשים לב לאפשרות שיהיה בכיבוד הבקשה משום מתן הזדמנות לכפרה ולו במידה מסוימת, על מעשיו האסורים של האסיר שבגינם הוא מרצה עונש בבית הסוהר..."** והוסיף כי: **"בשים לב לטבעה האלטרואיסטי של בקשה מסוג זה...ייתכן שראוי לשקול את האפשרות לבחון מקרים חריגים של בקשות לתרום איברים שלא לנתרם מסוים, כך שהאסור עליהן לא יהא מוחלט..."**

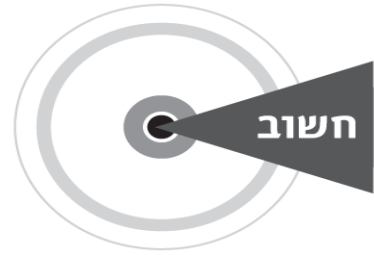
המבקש שהורשע ברצח שני הוריו ובהשמדת ראיה ומרצה עונש של שני מאסרי עולם מצטברים ועוד 5 שנות מאסר, הגיש עתירה במסגרתה ביקש כי יתאפשר לו לעבור בדיקות לצורך תרומת כליה שלא לנתרם מסוים, והיה אם יימצא כי הוא מתאים וכשיר, לתרום אותה. בית המשפט דחה כאמור את העתירה וקבע כי למרות החשיבות שיש לתרומת איברים, הרי שהאינטרסים של השב"ס הן אינטרס של שמירת בריאותם של האסירים והן האינטרס של מזעור הסכנה הנשקפת מהאסיר לציבור, עלולים להיפגע מביצוע הפרוצדורה הרפואית המבוקשת וכל הכרוך בה.

בית המשפט העליון קבע כי לנוכח נסיבותיה הקונקרטיות של הבקשה וטיבן של הטענות המועלות בה, אין מקום לנהל דיון ממצה בסוגיות שהועלו ודחה אותה.

המבקש טען כי הבקשה מעוררת שאלה בעלת חשיבות כללית שטרם הוכרעה, והיא שאלת תוקפו החוקי של הנוהל של מחלקת הרפואה בשב"ס, נוהל המסדיר את נושא תרומת איברים מאנשים חיים ביחס לאסירים, בין כתורמים ובין כנתרמים. נטען כי ההבחנה המבוצעת בנוהל בין תרומת אסיר לקרוב מדרגה ראשונה לבין תרומה לאחר, היא שרירותית ובלתי סבירה.

[רע"ב 7811/16 דניאל מעוז נ' מ"י, ניתן ביום 7.3.17](http://www.ynet.co.il/7811/16/7.3.17)

"בשים לב לטבעה האלטרואיסטי של בקשה מסוג זה...ייתכן שראוי לשקול את האפשרות לבחון מקרים חריגים של בקשות לתרום איברים שלא לנתרם מסוים, כך שהאסור עליהן לא יהא מוחלט..."

לאור האמור לעיל, קבע בית המשפט כי השוטרים ביצעו כלפי התובע עוולות של תקיפה, כליאת שווא ורשלנות ולפיכך יש לקבל את התביעה ולחייב את המדינה לפצותו על הנזקים שנגרמו לו בשל האירוע ובעקבותיו.

שאלת הנזק – בית המשפט קיבל את חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט וקבע כי נכותו הרפואית הנפשית של התובע בעקבות התאונה עומדת על שיעור של 30%.

לאור האמור לעיל ולאחר פירוט נרחב של מרכיבי הנזק. בין היתר גריעה מכושר השתכרות, הפסדי שכר וזכויות סוציאליות לעבר ולעתיד והוצאות רפואיות, הורה בית המשפט למדינה לפצות את התובע בסכום של 2,106,280 ₪.

[ת"א \(מחוזי - י-ם\) 35403-05-10 ע י נ' משטרת ישראל ואח', ניתן ביום 27.2.17](#)

העליון דחה ערעור המדינה על החלטה שלא להרשיע קטינים שהודו בעבירה בשל שיקולי שיקום

השופטים: י' דנציגר, ע' פוגלמן, א' שהם
למדינה: עו"ד נ' פינקלשטיין
למשיבים: עו"ד א' בן גביר

בפני בית המשפט העליון ערעור המדינה על פסק דינו של בית המשפט המחוזי לנוער בירושלים במסגרתו נקבע כי המשיבים שהיו קטינים במועד ביצוע העבירה ובה אף הודו, לא יורשעו. כתב האיטום ייחס לשניים עבירות של ניסיון תקיפה בנסיבות מחמירות וניסיון להיזק בזדון בכך שביום 16.6.14, יום חטיפתם של הנערים גיל-עד שער, נפתלי פרנקל ואייל יפרח זכרם לברכה, ובתום עצרת תפילה למען הנערים החטופים, יידו אבנים לעבר כלי רכב שנסעו בכביש המחבר בין הכפרים נחאלין וחוסאן.

פיצוי בסך של 2.1 מיליון ₪ בגין מעצר ללא סיבה והשפלת החשוד

השופט: א' רומנוב
לתובע: עו"ד א' גלבע ועו"ד ע' אוריה
לנתבעים: עו"ד א' לנדגרטן

בפני בית המשפט תביעת נזיקין במסגרתה טען התובע כי הוא נעצר שלא כדין על ידי שלושה שוטרים סמויים שנסעו במכונית מוסוויט כמכונית אזרחית, וכי במהלך הנסיעה ממקום האירוע לתחנת המשטרה, הוא הוכה על ידם. נטען כי כתוצאה מהתנהגות השוטרים כלפיו נגרמה לו נכות נפשית קשה, והאירוע כולו היווה קו שבר בחייו.

בית המשפט קבע כי הנחישות בה פעל התובע לאחר אירוע התקיפה, בין היתר קבלת טיפול רפואי וצילום פגיעותיו הפיזיות, הגשת תלונה במחלקה לחקירות שוטרים באופן מיידי, פרסום כתבה בעיתון אודות האירוע וקריאה לעדים שנכחו באירוע עצמו לבוא ולמסור את עדותם, מעידה על תחושת העוול הקשה שחש התובע. וזאת בנוסף לגרסתו הסדורה, המפורטת ושופעת בפרטים באשר להתרחשות האירוע.

בית המשפט העדיף את גרסת התובע על גרסת השוטרים וקבע כי האפשרות שהתובע שהינו אדם נורמטיבי יבחר בדרכו לביתו בסוף יום עבודה להשתולל ולהכות שוטרים בדרך לתחנת המשטרה, נראית הרבה פחות מסתברת. בנוסף קבע בית המשפט כי טענת השוטרים לפיה הם חשדו שהתובע מעורב בפעילות פלילית לא שיכנעה את בית המשפט כלל, ובכך יש כדי להשליך על מהימנות גרסתם גם ביחס לעניינים האחרים.

בית המשפט העדיף את גרסת התובע על גרסת השוטרים וקבע כי האפשרות שהתובע שהינו אדם נורמטיבי יבחר בדרכו לביתו בסוף יום עבודה להשתולל ולהכות שוטרים בדרך לתחנת המשטרה, נראית הרבה פחות מסתברת.

שביקשו לקבל מענק עבור עבודה מועדפת ובנוסף הם לא זייפו תלושי שכר.

ב"כ הנאשמת טען כי חרף נסיבות חייה המורכבות של מרשתו היא סיימה לימודי ראיית חשבון ולפניה בחינה אחת ותחילת התמחות. עוד נטען כי הנאשמת שהיתה בת 22 ושרויה במצוקה כלכלית בעת ביצוע העבירה, הגיעה להסדר עם הביטוח הלאומי. עוד הדגיש ב"כ הנאשמת כי בעל השליטה במאפיה, כלל לא הועמד לדין וכך גם לגבי נאשמים אחרים, ואם כך הם פני הדברים לגבי אותם נאשמים, מקל וחומר לגבי הנאשמת דנן.

בית המשפט קבע כי אין מחלוקת בדבר הצורך למגר תופעות מעין אלה ולהרתיע עבריינים מלבצע אותן. אולם, מטעמים של עקרון האחידות יש לקבל את המלצת שירות המבחן באשר לביטול הרשעתה של הנאשמת. נקבע כי גם אם קיימת אבחנה מסויימת בין עניינה של נאשמת זו לנאשמים אחרים, אין אבחנה זו מגיעה עד כדי כך שיש להביא להבדל כה ניכר עד כדי הרשעתה.

בית המשפט קבע כי לאור עברה הנקי לחלוטין של הנאשמת טרם העבירה ולאחריה, לאור הסדרת חובותיה לביטוח לאומי ולאור האמור לעיל, הוא מורה על ביטול הרשעתה ומטיל עליה צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

ת"פ (השלום - ראשלי"צ) 28534-07-15 מ"י נ' טובול, ניתן ביום 22.2.17

בית המשפט העליון קבע כי המדובר היה באירוע חד פעמי שלא ביוזמתם של המשיבים וכי לא נגרם נזק כלשהו. עוד נקבע כי השניים הפנימו את חומרת מעשיהם והביעו חרטה כנה ומלאה. בית המשפט העליון הדגיש את הבעת הרצון העזה של המשיבים להשתלב בחברה, להתגייס לצה"ל ולשרת במסגרת יחידה קרבית.

לאור האמור לעיל, קבע בית המשפט העליון כי אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט קמא שכן מדובר בקטינים, שנתונייהם ואופק השיקום שלהם חיוביים, ודחה את ערעור המדינה.

ע"פ 3944/15 מ"י נ' פלוני, ניתן ביום 7.3.17

אי הרשעה בעבירה של קבלת דבר במרמה בדמות דמי לידה בשל עקרון האחידות

השופטת: ע' רון
למדינה: עו"ד ס' שילה ועו"ד ד' שדה
לנאשמת: עו"ד ע' בן ארויה

הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בעבירה של קבלת דבר במרמה. על פי עובדות כתב האישום במהלך שנת 2012 הגישה הנאשמת למוסד לביטוח לאומי תביעה לתשלום דמי לידה שבמסגרתה הצהירה כי עבדה במאפיה תקופה ממושכת היוצרת רצף ביטוחי וצרפה תלושי שכר הנחזים להיראות כאילו עבדה בתקופה הרלבנטית. נטען כי כל זאת עשתה הנאשמת על אף שידעה כי מעולם לא עבדה במאפיה זו וכי התלושים המצורפים הם כוזבים. בהסתמך על מצג שווא זה, קיבלה הנאשמת מהביטוח הלאומי תשלום דמי לידה בסכום של 15,761 ₪.

בית המשפט ציין כי עניינה של הנאשמת הנדון לפניו, הוא חלק מפרשה שנחשפה ואשר לטענת המדינה שאיבחנה את עניינה של הנאשמת מעניינם של אחרים שנדונו בפרשה זו, האחרים היו חיילים משוחררים

פסקי הדין המלאים
באתר

www.hasanegor.co.il